

blad 9 r :

III
DE KERK DER ZWARTE ZUSTERS

De zusters hadden ook bezorgd geweest om bij hun klooster eens kerk te bouwen, zij wierden geholpen door de magistraten van oostende, die hun in 1612 eene gift deden van 200 ponden parissis, tot opbouwning van hunne kerk (1).

Den 24 november 1619 verkregen zij van de zelfde magistraten een karremanschap ten profijte van de zusters tot voordering van de erectie en opbouwen van hemlieden kapelle (2)

(1) Stadsrekening 1626

(2) Resolutieboek der Stad Oostende 24 november 1619

blad 10 r :

De wijding en consecratie der kerk geschiede op den 13 juli 1642, door Zijne Hoogwaardigheid Nicolais de Handion, bisschop van Brugge; de kerk werd gewijd en geconsecreert ter eere van de Heilige Laurentius en Augustinus, in het graf van den grooten autaar wierden geleid de relikwien van de Heilige Martelaars Eustachius en zijne medagezellen (1).

Een aflaat van een jaar werd ook naar gewoonte (costume) verlaend aan alle christene gelovigen die ten dage van de voorzeide kerkwijding de voorzeide kerk hebben bezocht, en alle jare 40 dagen aflaat aan alle degene die op het jaargetijde der voorzeide kerkwijding, die men jaarlijks zal celebreren den ersten zondag na den feestdag van St. Pieter en St. Paulus geviert den XXIX juni deselve kerk insgelijks zullen bezoeken (2). De kerk en klooster wierden vernietigd door het bombardement van 1706, waarvan wij de beschrijving laten volgen in het volgende kapittel.

(1) originelen akt berustende onder de archiven

(2) Brieven gegeven te Brugge den IX dag van februari 1643.

blad 11 r :

IV
HOE DE GRAUWE ZUSTERS, DERDE ORDELINGEN
VAN ST. FRANCISCUS
ZWARTE ZUSTERS WORDEN, ONDER DE REGEL VAN SINT AUGUSTIN

Zijne Hoogwaardigheid de Bisschop van Brugge, na reeds den 7 juni 1611 oorlof tot bouwen gegeven te hebben, belaste den 3 juli 1611 de Officiael van het Bisdom van Brusge, om aftevragen aan de Provinciaal der Paters Reccletten, onder wiens bestier deze zusters waren, of het hem niet aangenaam zoude wezen dat Zijne Hoogwaardigheid voorzeil deze zusters onder zijne obediëntie zoude nemen.

Ten gevolge van de vorengeseide afvraag, en door Brieven geschreven uit het Bisschoppelijk paleis van Brugge, den 4 september 1613, word vastgesteld, dat de zusters van het Hospitaal van Oostende, voortaan zullen wezen, onder de gehoorzaamheid van A.H. de Bisschop van Brugge (1) ziet hier wat Z.H. Carolus Philippus de Rodaan zegt :

... "Alle 't welke bij ons geconsidereert hebben verclaert en verwlaeren midts desen dat wij de moeder en zusters in ons protectie..... zijn nemende, en haerlieden wel instantelijk begeeren onser obediencie onderwerpen..."

De zusters alzo onttrokken aan de derde Oorde, kregen de Regel van Sint Augustin welken zij alleen volgden.

Op den laatsten maart en 1 april 1642, wierd door den Eerw. Heera Antonius a Bourgundia, archidiaken de vicitatie van het klooster gedaan, en alzo de moeder

(1) Deze brieven in 't latijn zijnde vertalen wij het bijzoderste

blad 12 r :

had doen copieren de regelen en statuten van de zusters, vande celle des kloosters van Bethel geseid Castaigne boom in Brugge, (1) vertoende zij dit aan den visitateur. Z.H. gebod dezelve statuten, door hem verandert en onderteekend, voortaan te onderhouden boven den Regel van Sint-Augustin; deze statuten en Regelen zijn door brieven van Z.H. Nicolas de Haudion, bisschop van Brugge van 23 mei 1642 alzo geordonneert.

Het vorenstaande doet zien hoe nauw de zusters van Oostende met deze van Brugge verbonden waren en door dezelfde Regel, statuten en door de zelfde liefde werken die zijn uitoeffenden. Wat bovenal te bemerken valt, het is : dat het aan de zusters van Brugge is, dat wij het bestaan van het klooster van Oostende te danken hebben.

(1) Les Soeurs Noires de Bethel (Kastagne-boom nonnen) à Bruges.

"C'est en 1361 que ces religieuses vinrent se fixer dans une maison située près de la place de l'Ancre qui, plus tard, fut convertie en couvent, lors qu'elles eurent recueilli assez de dons volontaires pour en entreprendre la construction. Leur existence était toute de dévouement : elles soignaient les malades à domicile et tenaient trois écoles différentes de filles auxquelles elles apprenaient la dentelle, la couture et le tricot. Elles étaient de ce chef obligées de payer une redevance annuelle aux corporations des libraires et des maitres d'école. Elles continuèrent jusqu'en 1715, leur ministère d'enseignement. En 1580 elles furent contraintes de quitter leur couvent qui, bientôt après, fut saccagé par les Gueux.

Rentrées dans leur monastère, après les troubles religieux, elles ne l'abandonnèrent plus jusqu'au décret de Joseph II. Leurs bâtiment furent démolis : ils se trouvaient dans la rue Neuve de Gand, là où l'on voit aujourd'hui la maison marquée section C15, N° 30. Ils avaient une issue dans la rue de Groeninghe par une grand'porte qui existe encore.

Ce sont ces mêmes religieuses qui occupent aujourd'hui le couvent du marché du Mercredi; et elles se sont conservé la mission de soigner les malades à domicile. L'intérieur du bâtiment renferme quelques tableaux de mérite que les amateurs doivent admirer. (Ephéméride Brugeoises f° 377)".

blad. 12 v :

Had moeder van Brugge, Oostendse klooster niet kunnen stichten wij zouden Moeder Elisabeth, sedert 25 jaren overste, en alle de andere goede zusters te Oostende niet hebben (1).

;

X X X

(NVDR. : onder deze tekstregels is een 'doodsantje' opgekleefd waarvan we alleen de essentie overnemen, dus niet de bijbelteksten)

Ter zalige gedachtenis der
zeer herwerd.

MOEDER WALBURGA
(in de wereld Victoria-Barbara De Seure).

Algemeene Overste van het Gesticht der Zwarte Zusters van Bethel,
gezeid Kastanjeboom,

| | |
|-------------------------------------|------------------|
| BINNEN BRUGGE, | |
| geboren te Reninghe | 18 maart 1804 |
| in 't Klooster getreden | 21 Ougst 1823 |
| gekleed | 20 december 1823 |
| geprofest | 9 juni 1825 |
| Onder-moeder en Novitiameesteresse | 7 maerte 1837 |
| Moeder | 12 november 1850 |
| stichtte het nieuw huis in Oostende | 20 augusty 1857 |
| Overleden | 9 july 1859 |

- (1) In 1855 verspreide de cholera zich zeer spoedig op het Hazagras, die in de wijk was van de Eerwaarden Heert P (?) ectoor alsdaan onderpastor te O stende De ieverige priester; trachte naar hulp en bijstand, voor de zieke er van-aangetast; Zwarte Zusters trachte hij te bekomen, hij bakwam er, die alle gevaar doorgingen om de arme zieken te helpen. Zij verwierven de eerbied en de liefde van alle de inwoners van het Hazagras. Na de ziekte, door de smekinghen van den ieverigen priester, wi-rdende onderhandelingen tot bekomen van een klooster te Oostende voortgezet... Er blijft aan Moeder Elisabeth ovar, de beschrijving vandeze stichting te geven

N.. N..

(vervolgt)

TAMBOER

Als kleine jongen, herinner ik mij nog de zanger op de wekelijkse donderdagmarkt met de grote akkordeon, de boerenpet schuin op het hoofd en de blauwe kiel die de laatste nieuwe kwam zingen in het vlaams : TAMBOER. In mijn verzameling zitten tientallen liederen van deze figuur, een der laatste marktzangers en waarover reeds heel wat gepubliceerd werd.

Roger HESSEL, die niet aan zijn proefstuk is (Het Volkslied in West-Vlaanderen 1980) verzorgt nu een volladige uitgave over het leven en werk van Lionel Bauwens, alias Tamboer.

Het boek mag verwacht worden in juli 1984 op een beperkte oplage, voorintekensprijs : 1.550 fr. + 150 fr. verzendingskosten.

Wie dit boeiend naslagwerk wil hebben wordt aangeraden vlug in te schrijven door storting op rekeningnummer : 380-0231138-58 van Roger Hessel, Hoveniersstraat, 30 te 8000 BRUGGE;

Zeer aanbevolen voor de liefhebbers van Vlaamse markt- en volksliederen.

JHK